

A balatoni rege

(Saját tudósítónktól.) Magyarországon a sok jelszó egyik leghangosabbja az ugynevezett Balaton-kultusz. Ezt a szót bizonyos hivatalos és félhivatalos körök amolyan nagy öblös hangon szokták kimondani, mintha gargarizálnának. A Balaton! En és a Balaton! Kezdi már télen az ankéteket, aztán folytatják tavasszal, amiknek hallatára Cs. szerkesztő ur idegesen rándul össze. Mert ebből mindenekelőtt néhány rossz vers születik, amiket amatőrök követnek el s megtömik írásaikkal zsebét a szerkesztő urnak a kaszinóban, ahová ezen okból félve lép.

Igy indul meg az akció, amelyben az a lényeg, hogy a Balaton valóban csodálatosan szép. Már hogy az a része, amit a fölséges atyáisten megteremtett s amihez olyan végtelenül keveset adtak az emberek.

A sok emlegetés ugyanis merő nagyképűsködés, mert a magyar tenger környéke bizony nagyrészt primitívség és nem vonzhatja az idegent azon egyszerű oknál fogva, hogy vízben való gyönyörködés egymagában nem elég. A kultur-embernek kényelemre is van szüksége s ebből jut itt a legkevesebb.

A kényelem a jó hotelekkel kezdődik, berendezett szobákkal és nem kalitkákkal. Az utépítés is lassan halad, bár nem annyira, mint Báltelepen, ahol kegyelmes urak szeretnek nyaralni, sőt olykor azt hiszik, hogy őmiattuk van az egész Balaton.

Szó sincs róla, akkora a víz varázsa, hogy azért ezrével lepik el az emberek az egyes helyeket. Akinek módja van hozzá, az külön villát épít magának — ugynevezett üres téglából — s berendezi a gusztusa szerint. De a nagy tömeg mégis csak idegenek ellátására szorul s mivel a szállodaépítés évtizedek elérhetetlen álma, hát meghúzódnak elképzelhetetlenül primitív odúkban, amiket az itteni tájszólás és sovinizmus penzionnak nevez.

Ezeknek a szobáknak az a nevezetességük, hogy ha hárman vannak bennük, kettőnek ki kell menni.

A hivatalos urak néha lerándulnak Füredre, nagy lakomákat csapnak és tovább szavalnak a kultuszról. (Nem Klebi miniszteriumáról, hanem a Balaton kultuszáról, amit — miként a címben is kifejezésre méltóztam juttatni — balatoni regének hívok.) Füreden a szanatórium valóban világvárosi, ezzel aztán végeztem is. A Stefánia-hotel megható relikvia, olyan szobákkal, amelyekben semmit sem mozdítottak el a helyéről, amióta itt mulatták az időt a Kisfaludyak, esetleg Deák Ferenc. Ő is még mint jurátus. Sok szoba divánja viaszkos vászonzól van, apró fehér porcellángombok díszítik s az ember önkéntelenül is a szalmazsákos ágy alá néz, nem maradt-e ott Sobri valamelyik embere?

Nem ott vannak, hanem a vendéglőkben, az üzletekben, meg a piacokon. Mindig reszelődik valaki a kormánybiztosi titulusért, aztán vannak fűrdőbiztosok is — valamennyi tengerérszkapban jár —, de egyiküknek se adnak annyi hatalmat, hogy torkonragadják a szemérmellen uszort. A Balaton mentén üzletekben még mindig tíz fillér a zöldpaprika, mikor Szegeden a Tiszán lehet vele rekeszteni, annyi van. Ezek a hivatalos urak valami szörnyű titokzatos feladattal lehetnek ellátva, mert hol autóznak, hol motoros csónakkal járják a vizet. Isten tudja, mit kutatnak ott. Azt hiszem, rosszul viselte magát egy fogas, azt keresik. Az idegen vendéget azonban átitatos szemforgatás fogadja.

— Ah, a Balaton!

Azonban, hogy a tömegek is jól érezzék magukat s ne szenvedjenek háromszorosan azért a gyönyörűségért, amit a víz egyszer nyújt, — arra még nem eszméltünk rá. Egy világszellemmel rendelkező nácio az intézményei révén már idecsődítette volna az egész világot, azonban a nyugati kényelemhez szokott világjáró szedheti a sátorfáját, ha a Sió, vagy a Hullám — kétség-telenül elsőrendű — hotel már nem adhat szobát. Pláne az idén meg van mindenki boldogulva, hogy lesz-e játékkaszinó s hol?

Almádiban csináltak néhány sor turistaszobát, ezeket azonban drága áron hosszabb időre érkezetteknek szokták kiadni. Csak az ágy fér el bennük, semmi más. Ablak sincs az ajtókon, csak felül egy kis nyílás, mint a börtöncella-kon. Vihar esetén — amiből elég jut ezen a szeszélyes nyáron — szánalom a lakók élete, ha nincs rendes szobájuk, ahol jól érezhetik magukat.

Az ilyen emberek mondják mégis szeptemberben, boldogan ragyogó arccal:

— A Balaton mellett nyaraltam!

Vajjon elfelejtik a sok kinlódást, a kellemetlenségeket, vagy restellik bevallani? Jövőre mégis

eljönnek megint, de csakis a vízért, amely ugy simogat körül, mint puha lánykéz. Eljönnek a gyerekek kedvéért, akikből jó néhány ezer edződik az idén is a Balatonon, a somogyi finom fővényen. Gondtalan, disztíngválni még képtelen aprószenetek, akiket délből sorra vernek, hogy ebédeljének. Azonban ez épp úgy nem zavarja őket, akárcsak a felnőttek izléstelensége. Az uszódreszben korzózó, vendéglőkben este is így megjelenő, túlfutott sok néni, a ruhozást teljes nyilvánosság előtt végzők, a színi- és alkalmi előadásokon gallér és kabát nélkül — de legalább vedlett nadrágtartóval — megjelenő ösapák, a bubi-frizurás ösanyák, akik evés nélkül is olyanok, mint a kétfenekű dob.

Valamikor mesék szárnyaltak diszkrét balatoni regényekről, gáláns kalandokról. Nagyon valószínű, hogy ebben a tekintetben ma sem változott sokat a világ, annyi azonban bizonyos, hogy a nagyobb stílusú démonok már nem a Balaton mentén célozzák meg a szíveket, azaz inkább helyüket, a bugyellárist. Azok a külföldre járnak, ahol szebben és olcsóbban élhetnek. Azonban a Balatonban nemcsak fogas van, hanem apró hal is...

Igazi eleganciának, disztíngválságnak épp úgy nincs nyoma, mint ahogy csinos nőt is alig látni. Fel kellett volna őket öltöztetni, hogy meglássam, szépek-e? Erre azonban nem voltak kaphatók. Földvár sem exkluzív terület már, egyre többen adják el a villájukat és Báltelepen, meg Fonyódon tömörülnek. A jobb helyek közé tartozik Lelle is, Siófoknak a strandja mesébe illő, itt a

legnagyobb a női mersz és a legelénkebb a hitvestársi hűség. A csendőrök néha a vízből huzzák ki a szerelmes párokat.

— Sikkasztott az ur? — kérde egyszerre, szinte önludatlanul, száz száz.

Ami azt illeti, elég minden sikkad el itt is. Legrégibb híve Siófoknak az öreg gróf, tula nyolcvan. Valamikor Európa egyik első gavallére, ki többet élt, mint némelyik városka minden lakosa együttvéve, mindent megszerzett, ami szem-szájnak ingere, azonban a maga nyolcvan évét szívesen parcellázza. Felosztja husz esztendőkre. Valamikor VII. Eduárd (még mint velszi herceg) barátja. Hogy nem ir az ilyen naplót! Mert ha irt, az volna a világ legszenzációsabb könyve.

Nyújtani Siófok se sokat nyújt a vízen kívül. Ugynevezett játékkaszinójában anyagi zavarokkal küzdő, kényszeregyezséggel álmodó kereskedők engedik egyre lejjebb azt a százalékot, amelyben majd ki fognak egyezni.

Azért fejlődik Siófok, de Szond felé. Maga a nyaralóhely Veszprémben van, mihelyt azonban átéli az ember a Sió hidját, már Somogy vármegyébe ér, Balaton-Kiliti községbe. Itt rohamosan épül egyik villa a másik után, itt nem kell drága kurtaksát fizetni, egészen különleges Vilma-telepen a közönség is, amely jól el van a saját strandján, akár a finom fenyvesben. A ház-helyeket a Déli vasút parcelláztatta, a faluban évről-évre új uccák nyílnak, — ez Siófok igazi jövője egységes árákkal, nem úgy mint a szomszédban, ahol a szegény ember ma se tud megfizetni egy gyerekfej nagyságu görögdiányt.

Nemzetközi diákünnepségek Szegeden

(A Délmagyarország munkatársától) Hirt adunk arról, hogy a nemzetközi diákszövetség budapesti kongresszusának tagjai közül néhányan Szegedre is ellátogatnak. A külföldi diákvezéreket a MEFHOSz szegedi csoportja és a város látja vendégül. Ezalkalommal a MEFHOSz fényesnek ígérkező ünnepségeket készített elő, amelyről a napokban szétküldött meghívók adnak tájékoztatást. A gazdag programot az érkezés napjának estéjén az ujszegedi Vigadóban rendezett ünnepi vacsora vezeti be, melyet zártkörű bál követ.

Vasárnap délelőtt a város nevezetességeit tekintik meg s autóbusszon a közeli trianoni határra rándulnak ki, majd onnan visszatérve az egyetemen a vendégek részére a kereskedelmi és iparkamara, valamint a MÁNSz által rendezett háziipari és speciális szegedi ipari kiállítást tekintik meg. Délután a kisvasút különvonalán Alsóközpontra mennek, a modern alföldi tanyagazdaság tanulmányozására. Itt a város ad vacsorát tiszteletükre s visszajutásig táncot fog szórakozni a vendég és vendéglátó ifjuság. 26-án Mezőhegyes megtekintése van lervbe véve, honnan este érkeznek vissza. E nap programja azonban ezzel még nem ér véget, mert félnyolc órakor sétahajózásra viszi vendégeit az agilis rendezőség a Maros-torláplathoz, hol Antalfy halászmester hálóvelését és halhuzását tekintik meg. A hajóállomásra visszatérő hajót a szegedi evezősök lampionos csónakfelvonulása fogja kísérni. Este halvacsora várja a vendégeket az ujszegedi Vigadóban, ahol meglepetést fog kelteni számukra a halászmester szakács-tevékenysége, aki szemük láttára főzi az izletes eledelt a szabad ég alatt. Ugyan-

ekkor a Vigadó kertjében nyilvános kerti ünnepély lesz és táncmulatság. Az alsótanyai és mezőhegyesi kiránduláson előzetes jelentkezéssel lehet csak résztvenni. A lampionos csónakfelvonuláson résztvenni akarók csónakkikötő tulajdonosaiknál jelentkezzenek, ahol a szükséges tudnivalókról is tájékozódást szerezhetnek. A rendező bizottságtól vett értesítés szerint a felvonulás tartamára azon csónakok, amelyek lampionnal ellátva nincsenek s a felvonuláson nem vesznek részt, a felvonulás tartama alatt — a révkapitányság rendelkezése folytán — a Tiszán nem közlekedhetnek, illetve kikötőkben vesztegelni tartoznak.

A MEFHOSz elnöksége ezuton is felkéri az egyetemi ifjuságot, hogy 24-én, délután 5 órára a pályaudvar előcsarnokában gyülekezzenek a vendégszolgák fogadására. A közönség figyelmét pedig arra hívja fel, hogy minden felvilágosításért hozzá fordulni szíveskedjék (Rigó-ucca 24. Telefon: 5-33.).

34.6 fok meleg volt Szegeden

A szegedi egyetem földrajzi intézetének meteorológiai obszervatóriuma jelenti, hogy hétfőn Szegeden a hőmérő legmagasabb állása 34.6 fok Celsius, legalacsonyabb 19.8 fok Celsius. A barometer adata 0 fokra és tengerszínre redukálva reggel 758.6 mm., este 756.8 mm. A levegő relatív páratartalma reggel 93 százalék, délből 47 százalék. A szél iránya reggel délkeleti, este nyugati, erőssége 2—4 volt. Vasárnap délután lehullott csapadék mennyisége 6.8 mm. volt.

Az előrehaladott saison miatt a raktáron levő nyári cikkeket

e hó 31-ig ismét 10% engedménnyel árusítjuk.

Szabó L. és Társa Szeged, Kárász ucca 8.